

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIP-38/22-P

Název	Základní škola Třemošná, okres Plzeň-sever, příspěvková organizace
Sídlo	Americká 146, 330 11 Třemošná
E-mail	reditelna@zstremosna.cz
IČ	60610581
Identifikátor	600071502
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Václav Fencel
Zřizovatel	Město Třemošná
Místo inspekční činnosti	Americká 146, 330 11 Třemošná U Stadionu 964, 330 11 Třemošná
Termín inspekční činnosti	18. 1. 2022 – 20. 1. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Třemošná, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. V době inspekční činnosti se podle Školního vzdělávacího programu ZŠ Třemošná vzdělávalo celkem 275 žáků v celkem patnácti třídách, z toho 164 žáků prvního stupně v devíti třídách. Ve čtyřech třídách na adrese Třemošná, U Stadionu 964 je alokováno 74 žáků prvního a druhého ročníku; ostatní žáci prvního stupně a 111 žáků druhého stupně se vzdělávají v hlavní budově školy. Jako velká výhoda pro úspěšný start vzdělávání na základní škole se jeví rozdělení žáků prvního ročníku do dvou méně početných tříd. Podpora je poskytována celkem 29 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho pět se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu. Škola eviduje 12 žáků s odlišným mateřským jazykem. Jeden žák se vzdělává v zahraničí.

Školní družinu navštěvuje ve čtyřech odděleních celkem 109 žáků; zájmové vzdělávání zde probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání, který vychází z koncepce základní školy.

Vlastní školní jídelna, umístěná na odloučeném pracovišti U Stadionu, zajišťuje žákům kvalitní stravování s možností výběru ze dvou jídel, v hlavním sídle školy pak funguje výdejna obědů s renovovanou a odhlučňovanou jídelnou.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy byl jmenován do funkce k 1. 9. 2017. Při řízení školy, v úzké spolupráci se zástupkyní ředitele, vychází z realistické vize a kvalitně zpracované koncepce školy. Ta je každoročně revidována vzhledem k aktuální situaci a její naplňování je pravidelně hodnoceno při jednáních pedagogické rady. Vizi se daří naplňovat zejména v oblasti mezilidských i profesních vztahů nejen na pracovišti, ale i mezi školou a zřizovatelem, kvalifikovanosti pedagogického sboru i v dlouhodobém zlepšování výsledků vzdělávacího procesu. Škola trvale usiluje o zlepšení komunikace se zákonnými zástupci žáků, která kromě osobních kontaktů probíhá i distanční formou (on-line třídní schůzky, přístup rodičů do školního datového systému k získání informací o prospěchu, chování a absenci žáků, e-mailová a telefonická komunikace).

Kvalitní koncepční práce vedení školy se odráží na stabilizaci věkově dobře strukturovaného pedagogického sboru. Ten je kvalifikovaný s výjimkou jedné učitelky doplňující si požadovanou odbornou kvalifikaci. Předmětové komise vzhledem k počtu pedagogů zřízeny nejsou, zásadní pedagogické dokumenty, běžný chod školy i výsledky vzdělávání jsou projednávány pedagogickou radou. Zájmové vzdělávání zajišťuje pět kvalifikovaných vychovatelek. Pro potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je pedagogům k dispozici pět asistentek pedagoga.

Škola zajišťuje bezpečné a inspirující prostředí ve školních budovách. S pravidly bezpečnosti a školním řádem jsou žáci seznamováni na začátku školního roku, jak dokládají vedené záznamy v elektronických třídních knihách. Pestrá a nápaditá výzdoba školy je pravidelně vytvářena žáky i učiteli.

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, metodická pomoc členům pedagogického sboru a spolupráce se školskými poradenskými zařízeními je v kompetenci výchovné poradkyně a školní metodičky prevence v jedné osobě. Vhodnost nastavených podpůrných opatření včetně průběžného vyhodnocování je pravidelně projednávána

na jednáních pedagogické rady, hodnoticí zprávy třídních učitelů jsou součástí zápisů. Výchovná poradkyně působí jako učitelka na odloučeném pracovišti pro první stupeň. V hlavní budově školy má pravidelné konzultační hodiny, při kterých poskytuje poradenskou činnost kolegům, žákům i zákonným zástupcům.

Minimální preventivní program je zpracován, pravidelně doplňován a každoročně vyhodnocován. Jeho součástí je metodika pro řešení šikany a kyberšikany včetně vymezení postupu vyučujících při podezření na výskyt šikany a ucelená strategie předcházení školní neúspěšnosti žáků, která vznikla na základě analýzy a vyhodnocení aktuálního stavu vzdělávání.

K zajištění činností školy jsou využívány finanční prostředky ze státního rozpočtu určené na přímé náklady na vzdělávání a příspěvek od zřizovatele na úhradu provozních výdajů. Škola hospodáří také s vlastními příjmy tvořenými úplatou za zájmové vzdělávání a doplňkové činnosti. Finanční zdroje umožňují škole zajistit vzdělávání v potřebném rozsahu. Od poslední inspekční činnosti se zlepšily materiální podmínky vzdělávání zejména modernizací a doplňováním interaktivních tabulí do učeben, zřízením ICT učebny, nákupem softwaru, doplněním laptopů pro učitele a tabletů pro žáky, mimo jiné i s ohledem na distanční výuku. Pro výuku tělesné výchovy se používá starší, ale zcela funkční tělocvična. Pro venkovní výuku může škola používat obecní sportoviště, která jsou však od hlavní budovy školy ve větší vzdálenosti.

Dvě ze čtyř oddělení školní družiny mají vlastní zázemí a další dvě se nacházejí v kmenových třídách. Materiální podmínky všech prostor školní družiny jsou na vysoké úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Na prvním stupni byla výuka vždy zaměřena na naplňování výstupů uvedených ve školním vzdělávacím programu a rozpracována podle tematických plánů jednotlivých předmětů.

Celkově se vyznačovala promyšleností, účinnou motivací, názorností s využitím četných didaktických pomůcek, střídáním výukových metod a aktivizací jednotlivých žáků. Převládala frontální forma výuky bez vzájemné interakce žáků, čímž nedocházelo k podněcování jejich kritického a kreativního myšlení, společnému rozboru a porovnávání vyřešených úkolů, rozvoji spolupráce. Výhodné podmínky pro výuku dané nízkým počtem žáků ve třídách nebyly dostatečně využity ve prospěch individualizace a diferenciací. Žáci nebyli vedeni k samostatnému vyhledávání informací z různých zdrojů, digitální technika nahrazovala klasické prezentační postupy. Formativní hodnocení bylo omezeno na zpětnou vazbu k výsledku žáka ze strany vyučujících bez společného hledání cesty ke zlepšení. Vhodně zařazované pohybové chvílky, které byly využívány ke změně polohy nebo pracovního místa při výuce, vedly ke zlepšení pozornosti žáků, ke snížení jejich únavy, k zapamatování učiva a napomáhaly dlouhodobější vytrvalosti žáků při práci.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byla věnována dostatečná pozornost, při samostatné práci měli k dispozici přiměřený čas k vypracování úkolu. K efektivní podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných přispívá erudovanost výchovné poradkyně.

Výuka na druhém stupni se celkově vyznačovala dobrým pracovním a komunikativním klimatem s aktivním zapojením žáků, s častým využitím mezipředmětových vazeb a důrazem na praktické využití získaných znalostí v reálném životě. Výuka byla předem

promyšlena a plánována s jasnými cíli a efektivním využitím času, splnění cílů hodin však nebylo často zpětně vyhodnocováno žáky ani učiteli. V hodinách převládala frontální forma výuky, často však s přirozeným střídáním dalších metod i forem výuky a práce žáků. Průběžné hodnocení práce učiteli poskytovalo žákům účelnou zpětnou vazbu o úspěšnosti jejich činností, vzájemné hodnocení žáků a jejich sebehodnocení bylo zařazeno ojediněle, závěrečné zhodnocení výuky v hodině pedagogem bylo využito jen v části hodin, hodnocení žáky pak téměř nikdy. Diferenciace metod práce a forem výuky podle stupně zájmu a nadání žáků v hospitovaných hodinách neprobíhala. Během inspekčních vstupů do vyučovacích hodin byla stanovená podpůrná opatření žákům poskytována především na základě individuálního přístupu asistentek pedagoga, ale diferencovaná činnost zohledňující speciální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků byla zaznamenána jen v některých hodinách.

Didaktická technika a informační technologie byly většinou využity pouze k prezentacím nebo jako zdroj poznámek, v několika hodinách interaktivní tabule aktivně využívali i žáci. Google Classrooms, ve kterých fungovala distanční výuka během pandemie, jsou stále používány pedagogy jako úložiště pracovních materiálů pro žáky. V přírodovědných předmětech byly vhodně zařazeny demonstrační pokusy prováděné částečně i žáky podle pokynů vyučujících.

Výjimečnou úroveň splňovala hodina občanské výchovy na podporu finanční gramotnosti žáků, kdy byli žáci vedeni k přemýšlení o problému rodinného rozpočtu, uměli kultivovaně diskutovat a obhajovat svůj názor, třídili informace a společně s vyučující vyvozovali na své úrovni závěry.

Aktivity sledované v zájmovém vzdělávání vycházely z koncepce školy s cílem vést žáky ke smysluplnému využívání volného času. Otevřený a respektující přístup vychovatelek ke všem účastníkům vytváří přátelské sociální prostředí. Školní družina využívá rozmanité spektrum výchovně vzdělávacích strategií ke splnění vzdělávacích cílů. V průběhu hospitací probíhaly frontální i individuální činnosti. Účastníci byli účelně vedeni k osvojování pohybových, hudebních, výtvarných a rukodělných dovedností, prostor byl dán i relaxačním technikám. Školní družina také poskytuje rozšířenou zájmovou činnost zaměřenou na pohybové a kreativní dovednosti účastníků zájmového vzdělávání z prvních dvou ročníků a pravidelně realizuje společné projekty pro všechna oddělení s cílem sociálního a osobnostního rozvoje žáků. Vychovatelky školní družiny komunikují s účastníky zájmového vzdělávání a jejich zákonnými zástupci vstřícným, otevřeným a respektujícím způsobem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základními nástroji školy pro ověřování průběžného naplňování cílů školního vzdělávacího programu jsou individuální hodnocení jednotlivých žáků učiteli a také srovnávací testy mezi paralelními třídami. Pedagogové sledují vývoj, procesy učení a učební výsledky žáků především na základě známek, nanejvýš se stručným komentářem. Žákům není poskytována zpětná vazba formativního charakteru, vrstevnické hodnocení nebo sebehodnocení žáků není účelně zařazováno.

Výsledky zájmového vzdělávání nejsou systémově sledovány a vyhodnocovány. Systém autoevaluace poskytovaného zájmového vzdělávání tak fakticky neprobíhá. Vychovatelky výjimečně diferencují zájmové vzdělávání ve vazbě na potřeby a výsledky účastníků vzdělávání, resp. složení skupin.

Od nástupu nového ředitele škola pravidelně zjišťuje úroveň výsledků vzdělávání v pátém a devátém ročníku formou každoročního komerčního testování Kalibro, a to z českého a anglického jazyka a z matematiky. Dlouhodobě dochází k mírnému zlepšení oproti předchozím rokům. Koncem listopadu 2021 škola opětovně využila možnost zjistit posuny ve výsledcích žáků pátých až devátých tříd z českého jazyka, anglického jazyka a matematiky a přihlásila se do dobrovolného testování organizovaného ČŠI. Podrobné výsledky byly škole k dispozici právě v době inspekce a vedení školy je využije k cílenému plánování doučovacích aktivit v konkrétních třídách. Velmi dobrým ukazatelem zlepšujících se výsledků vzdělávacího procesu je 100% úspěšnost v přijímacích řízeních na víceletá i čtyřletá gymnázia.

Preventivní programy jsou nastaveny systematicky a cíleně vzhledem ke specifikům jednotlivých tříd a věku žáků. Počátkem školního roku probíhají adaptační kurzy ve třetím a šestém ročníku. Do rozvrhu tříd jsou pravidelně zařazovány třídnické hodiny, při kterých třídní učitelé průběžně monitorují vztahy a klima ve svěřené třídě a začleňují do nich preventivní aktivity podporující stmelení kolektivů a rozvíjení zdravých sociálních vztahů. Nepravidelně probíhají ve škole také sociometrická šetření určená ke zjištění klimatu školy, po jejichž vyhodnocení následně probíhají intervenční programy ve třídách, pokud v nich byly identifikovány obtíže. Důležitou úlohu ve škole plní také žakovský parlament.

Pokud se vyskytnou problémy v oblasti rizikového chování žáků, jsou včas identifikovány a řešeny bezodkladně, v případě potřeby formou výchovných komisí, případně spoluprací s Orgánem sociálně-právní ochrany dětí a Policií ČR. Velká pozornost je věnována součinnosti třídních učitelů se zákonnými zástupci žáků. Protože se škola během posledních školních roků potýkala se záškoláctvím, občasným agresivním chováním žáků a vztahovými problémy v některých třídních kolektivech, byla ve škole zahájena cílená proškolení pedagogů na obou stupních pro práci s třídním kolektivem, zejména zaměřená na schopnost včasné vyhledávat rizikové projevy chování a postupy při jejich řešení. Na prvním stupni školení probíhala například v programu Zippyho kamarádi.

Identifikace žáků s potřebou doučování je zcela v kompetenci jednotlivých vyučujících. Ve školním roce 2021/2022 škola realizuje doučování na zmírnění dopadů distanční výuky v rámci Národního plánu obnovy, do doučovacích aktivit se zapojují nejen učitelé, asistenti pedagoga, ale také externistka. Vyhodnocování přínosu doučovacích aktivit vedením školy však zatím neproběhlo. Škola klade velký důraz na účast ve vědomostních a sportovních soutěžích a sleduje výsledky. Žáci se pravidelně zúčastňují okresních kol a postupují i do kol krajských. V posledních letech dosahovali žáci úspěchů zejména v matematice, fyzice, chemii, zeměpisu, českém a anglickém jazyce a logické olympiádě. Žáci reprezentovali školu také například ve florbalu, basketbalu, házené nebo atletickém trojboji.

Škola úzce spolupracuje s řadou dalších institucí v regionu. S místní mateřskou školou je navázána spolupráce formou návštěv na schůzkách s rodiči dětí v posledním ročníku předškolního vzdělávání, pořádání dne otevřených dveří základní školy, seznámení se s pedagogickými pracovníky prvního stupně a školní družiny. Tím je usnadněn přechod dětí z mateřské do základní školy. Významnými partnery v oblastech podpory technického vzdělávání a další profesní orientace žáků po ukončení základního vzdělávání jsou Střední odborné učiliště stavební a Střední průmyslová škola dopravní v Plzni. Pro rozvoj zájmových aktivit a nadání žáků je přínosná úzká spolupráce s místním Domem dětí a mládeže Kamarád, základní uměleckou školou a s TJ Tatran Třemošná.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo ke změně na pozici ředitele školy.
- Zvýšila se odborná kvalifikovanost a aprobovanost pedagogického sboru.
- Zlepšuje se materiální vybavení školy a školní družiny, vznikly odborné učebny fyziky a chemie a informatiky, byla přestavěna a odhlučněna školní jídelna.
- Dochází k postupnému zlepšování výsledků vzdělávání žáků.

Silné stránky školy

- Vedení školy má realistickou strategii rozvoje. Vytýčené cíle jsou konzultovány s pedagogickou radou a průběžně je vyhodnocováno jejich naplňování. Strategie i koncepce jsou pravidelně upravovány tak, aby vyhovovaly aktuálním potřebám.
- Školní družina pravidelně realizuje společné projekty s cílem sociálního a osobnostního rozvoje žáků a poskytuje rozšířenou zájmovou činnost zaměřenou na pohybové a kreativní dovednosti účastníků zájmového vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Hospitační činnost zejména zástupkyně ředitele v tomto školním roce téměř neprobíhá, což se negativně promítá do poskytování zpětné vazby učitelům a jejich metodického vedení. Spolupráce pedagogů funguje neformálně, má jen omezený dopad na zlepšování kvality poskytovaného vzdělávání v potřebných prioritách. Vzájemné hospitace nejsou součástí profesního rozvoje učitelů, autoevaluace fakticky neprobíhá.
- Vedení školy se v poslední době dále nevzdělává a ani jinak nepracuje na svém profesním rozvoji. Profesní rozvoj dalších pedagogických pracovníků je ponechán na jejich vlastním zájmu a až na výjimky není vázán na cíle a potřeby účastníků vzdělávání.
- Žáci nejsou vedeni k samostatnému kritickému myšlení ani k vlastnímu či vzájemnému hodnocení.
- Při výuce je patrná slabá diferenciací učiva dle potřeb žáků i účastníků zájmového vzdělávání, a to jak žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, tak i nadaných a žáků se zájmem o výuku.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zahájit systematické pedagogické vedení, ustanovit metodické sdružení prvního stupně, využít kvalitní pedagogické lídry uvnitř školy ke kolegiální podpoře a sdílení zkušeností.
- Plánovat další vzdělávání pedagogických pracovníků i vedení školy s ohledem na identifikované priority rozvoje školy a na základě výsledků a potřeb žáků zjištěných při hospitační činnosti.

- Zapojit školu do projektů umožňujících další zkvalitňování podmínek pro vzdělávání např. pořízením moderních učebních pomůcek a technologií nebo možností dalšího vzdělávání pedagogů.
- V širší míře uplatňovat formativní hodnocení. Vést žáky k smysluplnému vyhodnocování vlastního dosaženého pokroku jako prostředku podněcujícího učení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Městem Třemošná, čj. 1015/02/HSO ze dne 19. září 2002, včetně dodatku č. 1–4
2. Jmenování do funkce ředitele Základní školy Třemošná, okres Plzeň-sever, příspěvkové organizace s účinností ode dne 1. září 2017 na období 6 let
3. Osvědčení o způsobilosti k výkonu řídicí činnosti ze dne 11. července 2011, vydala Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta
4. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2019/2020 a 2020/2021
5. Školní řád Základní školy Třemošná platný od 1. září 2016 včetně Doplnku s platností od 1. září 2020 a Pravidel hodnocení výsledků vzdělávání žáků Základní školy Třemošná
6. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. září 2020
7. Minimální preventivní program pro školní rok 2021/2022
8. Strategie prevence a řešení školní neúspěšnosti žáků pro školní rok 2021/2022
9. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2021/2022
10. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2021/2022
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2021/2022
12. Koncepce školy platná pro školní rok 2021/2022
13. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, platný pro školní rok 2021/2022
14. Školní vzdělávací program školní družiny, platný pro školní rok 2021/2022
15. Účetní výkazy k 31. prosinci 2020
16. Třídní knihy základní školy a školní družiny vedené ve školním roce 2021/2022
17. www.skolaonline.cz
18. Záznamy z pedagogické rady
19. Přehled žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných a osob s odlišným mateřským jazykem, vzorek osobních spisů žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, deníky asistenta pedagoga ve školním roce 2021/2022
20. Hospitační záznamy vedení školy ve školních letech 2020/2021, 2021/2022
21. Roční plán práce školní družiny pro školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martin Milota, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Martin Milota, v. r.

Mgr. Jana Bervidová, školní inspektorka

Mgr. Jana Bervidová, v. r.

PhDr. Ladislava Šlajchová, Ph.D., školní
inspektorka

PhDr. Ladislava Šlajchová, v. r.

Mgr. Karel Nováček, odborník pro oblast
přírodovědných předmětů

Mgr. Karel Nováček, v. r.

Ing. Monika Zelená, kontrolní pracovnice

Ing. Monika Zelená, v. r.

V Plzni 14. 2. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Václav Fencl,
ředitel školy

Mgr. Václav Fencl v. r.

V Třemošné 23. 2. 2022